

Ташкентда шахар ва район партия комитетларининг оммавий-сиёсий ишлар масалалари билан шугullanувчи инструкторлари, методика советлари раислари, агитация кадрлари ўқийдиган семинарлар ва мактабларнинг пропагандистлари қатнашдилар.

Курсларда оммавий-сиёсий ишлар методикаси, КПСС ҳамда Совет давлати ички ва ташқи сиёсатининг энг муҳим вазифалари ҳақида

ҲАМДАМ Шорасулов
35 йилдан буён Тошкент
тепловоз депосининг ус-
тахонасида меҳнат қи-
либ келяпти. Бирқанча
ҳукумат мукофотлари со-
ҳиб бўлган бу пешқадам
ишчи бир беш йилликда
икки беш йиллик шахсий
топширигини бажариш
мажбуриятини олиб иш-
ламоқда.

В. Сироткин фотоси.



ХУЖАЛИКНИ САМАРАЛИ ЮРИТИШ УЧУН

ХАЗИНАЛАР ВОДИЙСИ

Оҳангарон дарёси Қурама
ва Чотқол тизмалари ўрта-
сидagi пастликдан оқиб ўтиб,
ушбу гуллаган водийга айлани-
птиркан, Яқинрама саҳродан
тоғдан бинон бўлиб турган
бу водий бор ва тоқорлар
барпо этиш, пахта ва бугдой
этиштириш учун жуда қулай,
тоғ ён бағирлари эса қорва
моллар учун ажойиб айланди.

Шунга қарамай, водий-
нинг асосий аҳамияти бошқа-
ча, Қурама ва Чотқол тиз-
малари, уларнинг оралиғи
ер ости қазилмаларининг жуда
бой сандиги, чинакам ха-
зиналар водийсидир. Бу ер-
да кўмир, мис, рух, қўроғи-
ни, молибден, каолин ва
оҳак конлари топилган. Чот-
қол-Қурама территорияси иш-
лаб чиқариш комплекс тар-
тиб топилиб ва ривожланиш-
да. Бу комплекс ўрта Осиё
ишлаб чиқарувчи кўчаларини
ривожлантиришда катта роль
ўйнайди. Мамакатнинг ҳам-
ма бурчларини бу ердан
мис, рух, қўроғини қонцен-
трати юборилади. Бу бойлик-
ларни ҳам меҳнат ва маблағ
сарфлаб қазиб олишда таби-
ятнинг ўзи инсонга қўмакла-
шадигандек бўлади. Рангли
металлар вада ва кўмир
нисбатан юза жойлашган бў-
либ, юксак самарали ҳисоб-
ланган оқиб усулда қазиб
олишга имкон беради. Водий
йил бўлиб иссиқ. Сув, ёқил-
энергетика ресурслари ҳам
яқин.

Бу регионда замонавий,
обод Ангрени, Олмалик, Охан-
гарон, Янгитобод шаҳарлари
вуқудга келди. Ушбу саноат
узели шаклланимоқда. Ангрени
саноат узелида ёқил-энерге-
тика тармоқлари, рангли
металлургия, керамика-ўтга
чидамли материаллар, це-
мент ва химия ишлаб чиқа-
риш асосий ўрин тутаяди.
Олмаликда химия саноати
ривожланимоқда, Охангаронда
эса қурилиш материаллари
индустрияси ривож топтоқ-
да. Олмалик рух заводи ту-
ла қувват билан ишлапти.

Мис ишлаб чиқариш қўлай-
лиги, янги олтингургит кис-
лотаси цехи маҳсулот бера-
бошлади. Аммофос заводи
иккинчи навбати мундариж
бўлиб йил олдин ишга туши-
рилди. Бошқа корхоналар ку-
рилади. Ангренида резина ком-
бинати цехи иш бошлади.

Қўш илчилди. Бироқ,
Чотқол-Қурама комплекси
тарихий-географик ҳал этилмаган
проблемадан ҳали кўп. Бу
жойларнинг табиий бойлик-
ларидан яхшироқ фойдалани-
ш мумкин ва керак. Ёнг
муҳим вазифалардан бири
рангли металлургияни интен-
сив ривожлантириш, маддан
хом ашёлардан комплекс фой-
даланиш, ундан асосий ма-
сулотдан ташқари кам уч-
райдиган ва қимматбаҳо ком-
понентларни ҳам ажратиб

олишидир. Худди шу йўна-
лишда иш олиб боришда.
Масалан, Олмалик қўш-
металлургия комбинатида мис
ва рух ишлаб чиқаришнинг
техника билан қайта ҳур-
латириш тез давом этмоқда.
Ангрени кўмир қони ба-
засида қудратли ГРЭС қури-
лмоқда, резини реконструк-
ция қилиш бошланди. Иссиқ-
лик электростанцияси қуриб
битказилгач, 4 миллиард куб
метрдан ортиқ табиий газни
ҳалқ хўжалигининг бошқа
ахтиёжлари учун ажратиб
бериш мумкин бўлади. Шун-
га таъкидлаб ўтмоқчимизки,
Ангрени кўмирдан шу ер-
нинг ўзига фойдаланиш ма-
сада мувофиқдир. Чунки
ушбу тарихийда нам кўп бў-
либ, ёқилган вақтда яхши
иссиқлик беради. Қола-
жақда йилга 12 миллион
тоннага яқин кўмир ёқили-
шини ҳисобга олганда, ўн
энергетикологик жихатдан
қайта ишлашни таъкид
этиш зарурати пайдо бўла-
ди. Кўмир тарихийдаги хи-
миявий маҳсулотларини, но-
дир ва тарқоқ элементларни
ажратиб олиш учун шундай
қилиш керак.

Бу иш — бутунлай янги.
Ушбу тарихий томонлари умум-
ан ҳал этилган. Свердловск
да механизацияланган ва ав-
томатлашган тажриба-саноат
курсияси ишлаб турибди.

Бу нурилла шарий кўмир-
чилик, яъни таъкид-қилиш
таъкид-қилиш бўлиб,
ушбу ерда қазилма қилиш
қилиш жуда кўп қимматли
компонентлар ажратиб оли-
нмоқда. Республика Фанлар
академиясининг энергетика
институтини ҳам Ангрени кўми-
рида таъкид-қилиш, яъни
электростанция биринчи нав-
бат қурилиши давом этаёт-
ган ҳозирги пайтда кўмир-
чи қайта ишлаш схемасининг
саноат таъкид-қилиш ўткази-
ши учун тажриба қурилади
қилиш қилиш кўзда тутиш
керак. деб ўйлаймиз. Шун-
ингдек, бўлажак ва ҳозир
ишлаб турган ГРЭСлардан
қийинатан қуддан фойдала-
надиган янги қурилиш ин-
дустрияли корхоналар бо-
лаёти тўғрисида ҳам ўйлаб
қўроқмоқ керак. Чунки, бу ер-
нинг соғинам ва қуруқ қи-
лимда қўмир гарамлаб таш-
лаб катта шахарга ва унинг
атрофида чинакам зарар ет-
казиши мумкин.

Бошқа бир муҳим пробле-
ма, Каолин глицидан гиллоя,
алюмин, цемент, керамика —
ўтга чидамли бўюмлар, чини
бўюмлар ва бошқа маҳсу-
лотлар учун ҳам ашёдан
комплекс фойдаланиш про-
блемаси ҳам Ангренида кўмир
қазиб чиқаришни ривожлан-
тириш билан боғлиқдир. Қо-
ғ ва нефть химияси саноа-
тида ҳам каолин глицидан
фойдаланилади. Кўмир қаз-
илмалари каолин қатлами ос-

тида жойлашган бўлиб, ёқил-
гани оқиб усулда қазиб
олиш вақтида каолин ҳам
қазилмоқда. Каолин запасла-
ри беқисс бўлиб, саниқ ми-
лиард тоннадан ҳам кўпроқ-
дир. Олмалик бундан 10 йил
олинқ Ангрени каолин ус-
тида саноат таъкид-қилиш
ўтказиб, ундан гиллоя олиш
мумкинлигини аниқлаганлар.
Бу ерда йирик ишлаб чиқа-
ришни барпо этиш ва юксак
қутилишни чини изоляторла-
р, ўтга чидамли гишт,
идиш-товоқ ишлаб чиқариш-
ни йўлга қўйиш таъкид-қилиш
жихатдан мақсадда мувофиқ-
дир. Шунга айтиш керакки,
булар яхши истаканга асос,
яъни саноат объектларининг
қўрилиши таъкид-қилиш
жихатдан асосланган бўлиб,
ушбу муқддиди. Не мақсадда
Ўзбекистон ишлаб чиқарувчи
кўчаларини ривожлантириш
ва жойлаштириш бош схе-
масига киритилган.

Лекин схема бор-ку, аф-
суски корхоналар эса қури-
лмапти. Ўзбекистонга юз
миг тонналар ўтга чидамли
гишт, юксак қутилишни
чини, гишт Украинадан ва
Россия Федерациясининг
турли районларидан уч-тўрт
миг километр узоқдан та-
шиб келтирилмоқда. Бунинг
учун миллион сўмлаб маблағ
ноўрин сарфланмоқда. Ҳол-
буки, шу жойнинг ўзига за-
вар қуришда ушбу ашё-
ларни қуришда ушбу ашё-
ларни қуришда ушбу ашё-
ларни қуришда ушбу ашё-

Чотқол-Қурама комплек-
сининг жуда катта ҳалқ хў-
жалик аҳамиятини ҳисобга
олиб, ушбу ривожлантириш-
нинг узоқ муқддиди бўли-
лган программасига ага
бўлиш мумкин. Ҳалқ хў-
жалигининг жорий ва исти-
қоқ планларини тузиш вақти-
да ушбу ҳисобга олмақ зарур.
Ҳозир шундай программа
фақат қисман ишлаб чиқи-
лган. Тез орада кўмир қазиб
чиқариш йилга ўн беш ми-
лион тоннага етиши, бу ер-
даги электр станциялар қу-
вати 3 миллион киловаттга
етказилиши ҳозир маълум
даражада равшан. Бу рости-
нда ҳозирги пайтдадан ан-
ча кўп мис, қўроғини, рух,
нодир металллар, резина-тех-
ника бўюмлари, бир ярим
миллион тонна олтингургит
кислотаси, ўш миллион тон-
на минерал ўғитлар ишлаб
чиқарилиши ҳам маълум.
Лекин бу комплекс юрди-
даги маҳсулотлардан ташқари
яна ҳар йили миллион
тонна гиллоя, олти миллион
тонна цемент, етти-саниқ
миллион навадир метр кера-
мина плиталари, қирқ ми-
лион юксак қутилишни
изоляторлар ва бошқа ма-
сулотлар бериши
мумкин, ахир.

Бу саниқ рақамлар ҳо-
зирча янги леклар ва кор-
хоналар қурилиши лойиҳаси

билан мустаҳкамланган эмас.
Ҳолобуки, каолин ҳам ашё-
дан комплекс ва катта му-
қадда фойдаланиш мумкин.
Ушбу боғиш ва тилмо-це-
мент комбинати, бошқа бир
қанча саноат корхоналарини
тезроқ барпо этиш зарурли-
ги ўз-ўзидан равшан. Бу бой-
ликларни шамолга соғуриб
бўлмайди. СССР Госплани
саноатнинг тегишли ишти-
роқлантирилган тармоқлари-
га капитал маблағ ажратили-
ши ҳисобидан маҳсулот ишлаб
чиқариш қувватларини оши-
ришни маблағ билан таъмин-
лаш лозим.

Ангрени кўмирини энерго-
технологик қайта ишлаш
имкониятларини комплекс таъ-
кид-қилиш бошлангич таъкид-
қилиш жихатдан мақсадда му-
вофиқдир. Бу проблема Кў-
мир вақтида Энергетика ва
электрлантириш, Рангли ме-
таллургия министрликлар
таъкид-қилиш иштироқланти-
риш билан таъминлаш лозим.
Ўз-ўзидан маълумки, лойиҳа
план ишларининг кўп соғли
таъкид-қилиш координи-
циялашга СССР Госплани
ва СССР Фанлар академияси
хузуридаги ишлаб чиқарувчи
кўчаларни ўрганиш бўйича
кеңаш ва республиканинг
тегишли таъкид-қилиш бош-
чилик қилишлари лозим.

Бу ерда етатчи тармоқ-
ларни ривожлантириш бошқа
бир қанча районларга нисба-
тан иштироқли афзаллиққа
эгадир. Масалан, рангли ме-
таллургияда бир тонна ме-
талл ҳисобига капитал маб-
лағлар салмоғи маддан қазиб
чиқариш даражасининг ҳам
кўпайиб ҳисоблаганда
Иттифоқдаги ўртача кўрсат-
кичдан деярли икки баравар
камдир, қўроғини, рух сано-
атида эса бир ярим баравар
камдир.

Қурилатгани йирик Ангрени
резина комбинати лойиҳада-
ги қувватга етган, республи-
кадаги ҳамма химия саноати
корхоналари 1970 йилда ет-
казиб берганидан деярли бир
ярим баравар кўп маҳсулот
ишлаб чиқаради. Рангли ме-
таллургия корхоналаридан
деярли қазилган олтиндан
қилиб арзон олтингургит ис-
лотасидан фойдаланиш ту-
ғилли капитал маблағ сал-
моғи ва аммофос таннархи
тармоқдаги ўртача кўрсат-
кичдан анча камдир.

Мамакатимизда ҳазина-
лар водийсидан қайи фой-
дали бойликларни қазиб чи-
қариш юксак самарали олиб
борилидиган, ҳамма ҳара-
жатлар тез қопланиб нетадди-
ган районлар жуда кўп эмас.
Худди шу сабабли ана шу
регионни ривожлантириш
этибери ва таъкид-қилиш та-
лаб қилади.

А. БАТИГИН,
иқтисод фанлари доктори.
Тошкент шаҳар «Правда»
(«Правда», 1979 йил
4 апрель).

ФАРЗАНДЛАР САЛОМАТЛИГИ УЧУН

ЕШ АВЛОД тўғрисида
тежисиз таъкид-қилиш
партия ва ҳукуматимизнинг
асосий вазифаларидан бири-
га, жамиятимизнинг қону-
ний жанговар ишга айлани-
либ қолган. КПСС XXV
съезди қарорларига совет
кишилари, жумладан ёшлар
сиҳат-саломатлигини муҳо-
фаза қилиш энг муҳим со-
циал вазифалардан бири
эканлиги алоҳида кўрсатиб
ўтилди.

Советлар диярида бола-
ларга медицина назорати-
нинг илмий асосланган сис-
темаси жорий қилинган. Ҳа-
ли фарзанд туғилишдан
ушбу келажакда қандай
қурилади. Еруе хубия янги
леган ўғилни дастлаб шифо-
кор меҳрига қонади.

Серуе республикамизда
бўлгани каби областимизда
ҳам қўлаб туруқхоналар,
болакор поликлиникалари ва
диспансерлар, санаторийлар,
боғча ва яшлар ишлаб ту-
рилади. Аёллар ва болалар
консултация марказлари со-
ни анча ортди. Айниқса,
Тошкентда ўрта Осиё меди-

цина педатрия институтини
қилиш оқилиш кадрлар тай-
ерлаш учун энг имконият-
лар яратиб берди. Бу олий
ўқув юрти ҳар йили 450
дан ортиқ болалар шифоко-
рига қўлламоқа бермоқда.

Кейинги йилларда обла-
стимиз шаҳар ва қишлоқла-
рида унга ақиб болалар по-
ликлиникаси оқилди. Чирқ
шаҳрида ишга тушган 240
ўғилли болалар касалхонаси,
Тошкент районда фолнат
қурсатётган област со-
ғломлаштириш маркази ва
бошқа шифохоналарга эга-
миз.

Ҳар йили 7 апрелда ўткази-
ладиган жаҳон саломатли-
ги кунини таъкид-қилиш кўр-
сатилиши янада ахшилашти-
ришга хос еричи қўришга ай-
ланади. Маълумки, 1979
йил — халқаро болалар йи-
ли деб эълон қилинди. Шу
муносабат билан бу сафарги
ушбу сана «Болаларнинг са-
ломатлиги — эртанги кун-
имизнинг саломатлиги» деган

шнор остида кенг нишонлан-
моқда.

Дарвоқе, бутун дунё бола-
лари Совет Иттифоқи ва со-
циалистик мамлакатлардаги
фарзандларимиз каби тўқ,
соғлом ва жисмонан бақу-
ват бўлиб яшашга ҳақлидир-
лар. Шунинг учун ҳам жа-
ҳон жамоатчилигининг диқ-
қат-этибори биринчи нав-
батда болаларнинг бахтли
ҳаётини таъминлашга, улар-
нинг соғлом ва бардан бў-
либ ўлганишга қаратилган.
Статистика маълумотларига
қаратганда, Лотин Америка-
сининг ўзига кейинги ўн йил
ишда 7,5 миллион бола ту-
ғилиш кассаллидан кўз юртган.
Капитал ҳуқуқор бўлган
бошқа мамлакатларда ҳам
меҳнатшарларнинг фарзанд-
лари ёмон табиий ҳизмат-
лиг кўрбони бўлишляпти.

Бу ҳалга тараққишларвар
инсоният қараб тура олмай-
ди. Халқаро демократик хо-
тин-қизлар федерациясининг
бу борада қураётган тадбир-

лари айниқса қимматлидир.
Федерация «Барча болалар-
нинг тинч ва бахтиёр келаж-
аги учун» деган шнор ости-
да халқаро конференция
ўтказишга қарор қилди. Бу
конференциянинг биринчи
комиссияси барча болалар
саломатлигини сақлаш, ме-
дичина хизматини қурсатиб,
фаровон ҳаёт кечириб, бола-
лар меҳнатини эксплуатация
қилишга кек қўйишни та-
раққишлар берил учун ишти-
роқли, соғлом ва юрдики
шароитларини ишлаб чиқари.
Иккинчи комиссия эса барча
болаларнинг бопуд давола-
нишга гарантйловни шарт-
ларини тасдиқлайди.

Халқаро болалар йилида
иштироқлиларимизнинг со-
ғлини муҳофаза қилиш
ишга катта аҳамият берил-
моқда. Жаҳон саломатлиги
кунини «Болаларнинг сало-
матлиги — эртанги кун-
имизнинг саломатлиги» деган
шнор остида ўтказиляётган-
лиги ҳам бунинг яққол қўрса-
тиб турибди.

МАККАЖУХОРИ ДОНИ ХОСИЛ- ДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ОМИЛЛАРИ

ПОИТАХТ область маккажү-
хорикорлари сифат ва сама-
радорлик беш йиллигининг ўт-
ган уч йили давомида «қажра-
бо» дон эттиштиришни кескин
қулайтиришга эришдилар. Ай-
ниқса, зарбдор йил қўрсаткич-
лари қувончли бўлди. Область
деҳқонлари 106,5 миғ тонна
янги планда белгиланганидан
29,7 миғ тонна кўп маккажү-
хори дони йиғиштириб олд-
лар. Ўртача ҳосилдорлик 72
центнерни ташкил этиди.

Бундай улкан хирмонга Га-
лаба ва Калинин районлари
маккажүхорикорлари барак-
ли улаш қўшдилар. Бу райо-
нларда ўртача ҳосилдорлик
89,3 ва 87,2 центнерга тўғри
келди.

Умуман, ўнчинчи беш йил-
лигининг ўтган уч йили давомида
областимиз маккажүхорикор-
лари 300,7 миғ тонна дон
этиштириб, планни 137,1 про-
цент бажардилар. Маажуд 14
ҳўжалигининг 27 бригадаси
коллективий ҳар гектар майдон-
дан 100 центнердан ва ундан
кам ошариб ҳосил кўтарди.
Жумладан, Бўна районидagi
Тимирязев номи колхоздан
Файиз Хўжназаров, Калинин
районидagi Оржоникидзе

ласидан ташқари ерларга
экилди.

Маккажүхори экишни 5—6
кун ичида тутатиш ўрнига, ай-
рим районларда бир-бир
арим оғга қўзиб юборилди.
Нами қонган ерларга экилган
уру 15—20 кун, ҳатто 25—30
кунгача унинг чиқмади. Гек-
тарлар тўлиқ бўлмади, белги-
ланган қўлат қилиниги таъ-
минланмади. Экиш муқддати-
нинг қўзилиб кетиши маккажү-
хори донининг кеч пишиб ети-
лишига сабаб бўлди. Шу бил-
ан бирга қўлчилик ҳўжалик-
ларда ўрим-йиғим техникаси
ўз вақтида ремонтдан чиқа-
рилмади. Техника унумли
ишлатилмаганини натижаси-
да, айрим ҳўжаликларда, ҳо-
сийли йиғиштириб олиш қи-
яфти, уч кун ўрнига бир оғ-
га қўзиб юборилди. Экиш ва
ҳосилини йиғиштириб олиш ш-
ларининг сурилиб кетиши та-
қорий маккажүхори ва бошқа
озуқабоп экишлари экиш им-
кониятларини чеклаб қўйди.

Маккажүхори экилган май-
донларда кемирувчи кўк ту-
лам, қузи тулмал гумбақла-
ри каби зараркундаларнинг
пайдо бўлиши катта оғат хи-
собланади. Бундай майдон-
ларнинг ҳар гектарига 4 про-
центли дондорлаштирилган
ГХЦГ гаммаизомердан 50 ки-
лограммдан қатор орасига 15
—20 сантиметр кенликда лент-
та усулида сепиш лозим. Хи-
микатлар уруғ экилгандан
кейин ушбу сеписи, ҳа-
шоратлар зарар етказадиган
даврага қадар ўз кучини йў-
қотмайди.

Областимиз шароитида мак-
кажүхорининг ВПР-338ТВ ду-
рагайи, «Ўзбекистон-100», «Ой-
тисимон», Краснодар 14/4
муркаб дурагайи, каби на-
влари колхоз ва совхозларга
сараланган ва дондорлан ҳо-
ла етказиб берилди.

Маккажүхори — иссиқсавар
ўсимлик. Ушбу даврининг
ҳамма фазаларида тупроқ ва
хаво ҳароратини мўтадил-
лиги катта аҳамиятга эга. Уму-

да, рувак чиқариш, сўта олиш
ва дони етилиш пайтида ўз-
лаштирилади. Гектаридан 500—
600 центнердан кўпроқ, 100—
120 центнердан сиф дон ҳо-
ли берган маккажүхори ўрим
даврига келиб тупроқдан 300
360 килограмм сиф азот,
300—360 килограмм калий ва
100—140 килограмм фосфор-
ни ўзлаштириб олади.

Биринчи ишлов даврида
қулайлаштирилган ёнидаги
ишлов органлари 6—8 сан-
тиметр, ўртадаги органлари 10
—12 сантиметр қўқуриқда бў-
лади. Иккинчи ва учинчи қу-
лайлаштириш вақтида ёнидаги иш-
чи органлари тупроққа 8—10
сантиметр, ўртадаги ишчи ор-
ганлари эса 12—14 сантиметр
ботадиган қилиб жойлаштири-
лади. Қатор оралиғига ишлов
берилша 10—12 сантиметр жи-
моя зонаси қолдирилади.

Маккажүхорининг гуллаш
ва чангиланиш даврида сувга
бўлган эҳтиёжини қондириш
катта аҳамиятга эга. Чунки,
экин гектаридан 700—800
центнердан кўпроқ ва 80—100
центнердан дон ҳосили ту-
лаш учун 4500—6000 кубометр
сув талаб қилади. Ушбу дав-
ридаги ўртача қунийл сув
сарфи бир гектар майдон
учун 46—50 кубометрни, бо-
шқоқ чиқариш, сўта олиш, дум-
бул бўлиш пайтларида сарфи
эса 81—85 кубометрни
ташкил этиди. Сувни эгет ора-
ламасдан, қилорасига тарши
ахши натижа беради.

Баҳан дон учун экилган
маккажүхорининг бўғини
ишлатишда бақилар ўсиб
чиқиб қулайлиги. Уларни тезла-
юлиб ташлаш керак, екс ҳо-
ла дон салмоғига пўтур ет-
кази.

Дон ютуқлари ва қилорлар
тажрибасига сузган ҳола
иш олиб борган маккажүхор-
икорларимиз юқоридagi таъ-
сияларга амал қилиб экинни
суғориш, озиклантириш, қатор
орасига ишлов бериш, ва
навбатдаги барча жараваларни
юқори агротехника қонда-
лари асосида бажарсалар, юксак
мажбуриятларни, ортиқ
билан бақаришга мустаҳкам
замин яратган бўлади.

Усимлик 4—5 та чин барг
чиқаргунча кўп азотли ўғит
талаб этиди. 3—4 та чин барг
чиқарган пайтда эса фосфор-
га бўлган дастлабки талабни
қулайди. Экин ўнги барг чиқа-
руга қадар фосфор билан
озиклантирилмас, ҳосил-
дорликка салбий таъсир қи-
лади.

Маккажүхори ўсиш даври-
нинг ярмига келганда 40 про-
цент азот, 28 процент фос-
фор, 70 процент калий ўзлаш-
тиради. Қолган қисмини эса
ўсув даврининг иккинчи ярми-

Х. ИБРОҲИМОВ,
Ўзбекистон қорачилик ил-
мий-таъкидот институтининг
катта илмий ходими, киш-
лоқ хўжалик фанлари кан-
дидати.

ЭРОН ИСЛОХОТЛАР ЙЎЛИДА, ҚИТЪАЛАРДАН

ТЕХРОН. 5 апрель.
(ТАСС). Янги уч ой мобай-
нида Эронда Ислам респу-
бликаси парламентига сайлов
ўтказилди, деб айтди Эрон
Бюш министрининг ўринбо-
сари А. Амир Интизом, 1906
йили конституция ўрнига
яни орада Эроннинг янги
конституцияси лойиҳаси ҳам
эълон қилинади.

Бюш министр ўринбосари,
шунингдек муваққат ҳуку-
мат халқ мажлисларига эъ-
тибор бериб, ҳама қонунлари
беқор, деб эълон қилинган
ини айтди. Жумладан, ҳу-
кумат суллов тўғрисидаги
янги қонун-қондаларни тас-
диқлади. Янги қонунга му-
вофиқ шўх ҳукумати даври-
да 13 йил давомида бош
министр бўлиб турган А. А.
Хувайдо биринчи бўлиб су-
қилинади. У Эрон халқига
қарши энг оғир жиноятлар-
ни қилишда айбланган.

Оятилло Хумайни Эрон
халқининг жаллодларини,
Эрон халқини шайфатсизлик
билан эксплуатация қилган,
ушбу миллий бойликларни
талон-тарож этган, қўчалар-
да тинч намоийшчиларни
отиб ташлаган кишиларни
оқлашга уринаётган фарблар
қилиб муайян доираларнинг зўр
бериб қилаётган талаблари-
ни рад этиди. Бизни шайфат-
сизликда айбловлар мана
шу ўзини исон ҳуқуқларини
нинг ҳимоячилари деб ата-
ган кишилар нима учун шўх
зиндоиларда отиб ташлан-
ган ва қишлоқларга дучор
қилинган кишиларни қўллаб-
қувватлаётганлар, деб са-
вол берди у. Биз, деб таъ-
кидлади Хумайни, ҳақиқат-
тан ҳам халққа қарши жино-
ятлар қилган кишиларнинг
планлари бўлиб, улар чет
элардан маблағ олиб турмо-
дилар.

Хўсига етказилгани йўқ ва
жуда катта куч сарфлашни
талаб этаётган проблемалар
ҳам ҳали кўп, деди Эрон
Бюш министр М. Бозоргон
Эрон радиоси ва телевиде-
ниеси орқали сузлаган нут-
қида. Реакцион кўчалар, деб
ушбу ўтди у. Уларга бе-
рилган барваддан қилларини
ростлаб олдилар ва рево-
люциянинг ўзгариш-қилиш
ба қозонишга йўл бермас-
ликка уринмоқдалар. Аксил-
никчилик унсўрлар чет э-
лан берилаётган ёрдамдан
фойдаланиб, Эрон аҳолиси-
нинг айрим табақалари ўр-
тасида низо қилмоқдалар,
муваққат ҳукуматнинг тад-
бирларини бўзиш мақсадида



ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

САҲИФА

№ 176

ЭРТАГА—МАМЛАКАТНИ ҲАВО ҲУЖУМИДАН МУДОҒАА ҚИЛУВЧИ ҚЎШИНЛАР КУНИ

ВАТАННИНГ ТИНЧ ОСМОНИ

ҲАВО ҳужумидан мудоғаа радиотехника қўшинлари бошлиғи генерал-лейтенант М. БЕРЕГОВОЙ қўшинларнинг тарихи, зенитчи жангчиларнинг шонли ишлари тўғрисида ҳикоя қилади.

СИНФИЙ жанглар ўтида, буюк революция алағасида кўндала келган ҳаво ҳужумидан мудоғаа қўшинлари Октябрь фарзандлари, Советлар мамлакатининг тенгқўларидир. В. И. Лениннинг шахсан нитириги билан ташкил толган бу қўшинлар самолётга қарши курашган биринчи зирхли дивизиондан совет Қуролли Қўчаларнинг мустақил тури бўлиб қолишга шонли жанговар йўлни босиб ўтди.

1941 йил 22 июнь тонго-Таватта зенит артиллерияси Севастополь осмонини ҳимоя қилиб, биринчи марта жанговар ўқлар урди. Ушундан кўра, зенит артиллерияси қўмондонлиги ўзининг янги тизимда уруш қилиш планида мамлакатнинг ички шайхоналари ва алоқа йўлларида осмондан каттиқ зарба беришни мўҳим вазифа қилиб қўйган эди.

Москванинг ҳаво ҳужумидан мудоғаа йиринг саноат маркази ва маъмурий маркази ҳимоя қилишни урушнинг ҳамада амалга оширишнинг асосий намунаси бўлди. Фашист авиацияси Москвага бостириб кира олмайди. Ҳаво ҳужумидан мудоғаа қўшинлари Москвага оғир ҳужумлардан қўқонган 1941 йилнинг 450 таққини неча юзлаб автомашинасини яқсон қилди, гитлерчиларнинг неча мингга солдат ва офицерларини қириб ташлади.

Ҳаво ҳужумидан мудоғаа қўшинлари Ленинград осмонини ва муз устидаги «ҳаёт йўли»ни ҳимоя қилиш вақтида жанговар ҳаракатларини гитлерчиларнинг юбдорлар. Ҳаво ҳужумидан мудоғаа қўшинлари Сталинград ва Курск оғир ҳужумлардан жангларда Днепр ва Кавказ уруш оғир боришда жангларда, Берлин уруш катта йилда жанг қилиш қўшинларининг ҳаво ҳужумидан ҳимоя қилиш борисда жанговар вазифаларини муваффақият билан бажаришди. Ҳаво ҳужумидан мудоғаа қўшинлари ва бўлималари Улуғ Ватан уруши йилларида душманга катта талафот етказди: улар душманининг 7300 дан зиёд самолётини, 1500 та янги тўп ва миномётларини, кўпгина танк ва ҳарбий техникасини яқсон қилди, солдат ва офицерларини қириб ташлади.

Ҳаво ҳужумидан мудоғаа қўшинлари шонли жангчилари ўз ватанининг содиқ фарзандлари бўлиб, Коммунист партия ва Ленин комсомоли уларни тарбиялаб ўстирди. Улар душманга қарши жангларда оммавий қаҳрамонлик намуналарини кўрсатди. Бу жангчилардан 80 мингдан зиёд киши орден ва медаллар билан мукофотланди, 92 киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олди, капитан А. Карпов эса иккинчи марта шу унвонга сазовор бўлди.

Мамлакатнинг Ҳаво ҳужумидан мудоғаа қўшинлари эндиликда СССР Қуролли Қўчаларининг техника билан таъминланган энг мураккаб турлардан бири бўлиб қолди. Уларнинг составида бўлган зенит ракета қўшинлари зенит ракета комплексларининг ҳилма-хил турлари билан қўроланган. Ут очиш қувватининг зўрлиги, аниқ муқаддас олиш тўғрисида мудоғаа қўшинларнинг объектдан узоқ масофаларда ҳар қандай баландлик ва тезликда учиб бораётган осмон нишонини уриб тушириш имконини берилади. Ҳаво ҳужумидан мудоғаа авиацияси—ҳамлаватини Ҳаво ҳужумидан мудоғаа қўшинлари билан биргаликда буюк таъсир кўрсатди.

Ҳаво ҳужумидан мудоғаа қўшинларининг бутун шахсий состави мамлакатни Ҳаво ҳужумидан мудоғаа қўшинлари билан қўроланган. Ут очиш қувватининг зўрлиги, аниқ муқаддас олиш тўғрисида мудоғаа қўшинларнинг объектдан узоқ масофаларда ҳар қандай баландлик ва тезликда учиб бораётган осмон нишонини уриб тушириш имконини берилади. Ҳаво ҳужумидан мудоғаа авиацияси—ҳамлаватини Ҳаво ҳужумидан мудоғаа қўшинлари билан биргаликда буюк таъсир кўрсатди.

Ватан осмонининг содиқ посбонлари бўлиши жангчиларимиз Барша Шарнонамасида қатнашувчи қардош армияларнинг ҳаво ҳужумидан мудоғаа қўшинлари билан биргаликда буюк таъсир кўрсатди.

Ватан осмонининг содиқ посбонлари бўлиши жангчиларимиз Барша Шарнонамасида қатнашувчи қардош армияларнинг ҳаво ҳужумидан мудоғаа қўшинлари билан биргаликда буюк таъсир кўрсатди.

(ТАСС).



ЗУФАР ака почтафон ташлаб кетган хатини олиб, ҳовли томон юрар экан, адресга куз югуртирди-ю, бекхона «Эй, бу Алешадан-ку» деб юборди. Мамлакатда қуролдор дўсти яқин кўнлар ичиде мўҳим бўлиб келишнинг эзган эди.

Зуфар ака ҳамма ҳушанг, қалбиде дўстини эслади. У билан қандайдир-қандайдир жанг қилишда бўлиб қолган эди. Зуфар ака бутун оқсони билан қуролдор дўстини кўриб олишга чиқди. Бу икки дўст

ҚУРОЛДОШЛАР УЧРАШУВИ

Урушдан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Зуфар Латинский билан Алексей Шарашкин 18-армиянинг 317-дивизиясида бирга жанг қилди. Дўстлар ўтмишнинг, йилнинг йилларини, бугунги бахтли ҳаёт йўлида жонларини фидо қилган қуролдор дўстларини эслади.

Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Алексей Шарашкин уйига қайтар экан, дўстини оқсони билан Вильноста тақлиф этди. П. ЭРГАШЕВ.



(ТАСС).

АЗИМ АКАНИНГ ТОЛЕИ

Уруш бошланганда Азим Содиқов эндиликда 18 га кираётган ўспирин эди. Фабрика-завад билан ишда бўлиб турган, Тошкент тўқимачилик комбинатига мастер ёрдамчиси бўлиб ишлаб бораётган эди. Маоши ҳам дурустгина, эттидўз отаси Соли ака ва онаси Меҳри опапар иккинчи ўғил ҳам воқеа этиб, рўзғорга қўмақлашганидан мамнун бўлиб қувонишар эди. Азим бо қувонч узоққа чўзилмади. Уруш барча орзуларини белгилан тўлди. Ақаси Зиядан кейин унга ҳам ҳарбий комиссариатдан қабул қилинган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Алексей Шарашкин уйига қайтар экан, дўстини оқсони билан Вильноста тақлиф этди. П. ЭРГАШЕВ.



(ТАСС).

Хужум жанглардан бирида у гитлерчилар турган траншеяга биринчи бўлиб кириб, немис командирига ўтирган блиндажга граната ташлади. Сўнгра у ерга кириб, стол устидаги кўпгина ҳужжат ва карталарни йиғиштириб қўйинга тикиб олди.

Офицер ҳужжат ва карталарни диққат билан кўздан кечириб, хитоб қилди: — Балли, оддий аскар Содиқов! Қаҳрамонларча жанг қилдинг, қимматли ҳужжатларни олиб кетдинг, хурсандман. — У биндаги ёрдамчисига буюрди: — бу жангнинг албатта мувофатта танқид қилиш керак.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Алексей Шарашкин уйига қайтар экан, дўстини оқсони билан Вильноста тақлиф этди. П. ЭРГАШЕВ.



(ТАСС).

УЧУВЧИ-снайпер, подполковник Н. Гайдуков ва биринчи калас штурман В. Леонов хизмат қилаётган авиация қисми посбонлари ҳам ўз байрамларини ажойиб ўқулар билан нўтиб олишмоқда. Азмон ишига сазовор бўлган бу авиация қисмининг барча ўқувчилари ва штурманлари юқори малакали мутахассислар ҳисобланмади. Суратларда: Н. Гайдуков (чапда) ва В. Леонов ўқини маршрутин кўздан кечиришмоқда. Ундаги суратда ракетачилар машгулотдан кейин.

С. Дятлов ва Н. Акимов фотолари. (ТАСС фотохроникаси).

УЧУВЧИ-снайпер, подполковник Н. Гайдуков ва биринчи калас штурман В. Леонов хизмат қилаётган авиация қисми посбонлари ҳам ўз байрамларини ажойиб ўқулар билан нўтиб олишмоқда. Азмон ишига сазовор бўлган бу авиация қисмининг барча ўқувчилари ва штурманлари юқори малакали мутахассислар ҳисобланмади. Суратларда: Н. Гайдуков (чапда) ва В. Леонов ўқини маршрутин кўздан кечиришмоқда. Ундаги суратда ракетачилар машгулотдан кейин.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

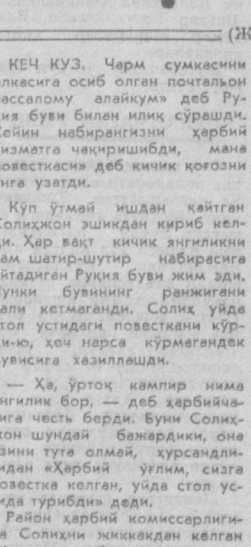
Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Алексей Шарашкин уйига қайтар экан, дўстини оқсони билан Вильноста тақлиф этди. П. ЭРГАШЕВ.



(ТАСС).

УЧУВЧИ-снайпер, подполковник Н. Гайдуков ва биринчи калас штурман В. Леонов хизмат қилаётган авиация қисми посбонлари ҳам ўз байрамларини ажойиб ўқулар билан нўтиб олишмоқда. Азмон ишига сазовор бўлган бу авиация қисмининг барча ўқувчилари ва штурманлари юқори малакали мутахассислар ҳисобланмади. Суратларда: Н. Гайдуков (чапда) ва В. Леонов ўқини маршрутин кўздан кечиришмоқда. Ундаги суратда ракетачилар машгулотдан кейин.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

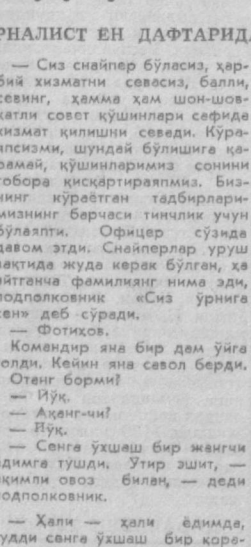
Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Ушундан кейин ҳам учрашган бўлса-да, лекин узоқ йил дийдор қўришмаган эдилар. Алексей Шарашкин уруш йиллари дивизия комиссари эди. Гапаров билан кейин икки дўст бир-бири билан қўришиб турган эди, лекин, бироқ Тошкентга, кичикчиси эш Вильноста йўл олди. Зуфар ака Алексей Шарашкин билан қўришган эди.

Алексей Шарашкин уйига қайтар экан, дўстини оқсони билан Вильноста тақлиф этди. П. ЭРГАШЕВ.



(ТАСС).

ОДЕССАНИНГ ЖАНГОВАР ШУҲРАТИ

БҲНДАН 35 йил муқаддам 1944 йилнинг 10 апрелида Совет Армиясининг қисми Одесса шаҳрини немис-фашист босқинчиларидан озод қилишди. Қўшинларимиз Одесса оғир ҳужумидан душманининг қаттиқ қаршиликни мардонавор еғиб, шаҳарни озод қилди.

1941 йилнинг иккинчи ярми ойи мобайнида доғизчилар ва пиллар, ҳақ насоскорлар ҳамма шаҳар меҳнат қиларди. Одесса оғир ҳужумидан душманининг қаттиқ қаршиликни мардонавор еғиб, шаҳарни озод қилди.

Одессанинг қаҳрамон гарнизони олий Бош қўмондоннинг буйруғи билан 1941 йил 16 октябрь тонг отарида шаҳарни ташлаб чиқиб кетди. Совет қўшинлари барча артиллерия, танклар, автомашиналар ва бошқа ҳарбий техникаларини ҳамма, балки минггаб тона саноат жиҳозларини, биринчи талда бутун аҳолини эвакуация қилди. Душман афсонавий шаҳар оғир ҳужумидан 160 мингдан зиёд солдат ва офицерларни ажратди.

Олий Бош қўмондоннинг буйруғи билан кейин Совет қўшинлари Одессани ташлаб чиқиб кетганларидан кейин ҳам шаҳар аҳолиси босқинчилар олдида бўйин эгилмади. Фашистлар Одессада 907 кеча-кундуз ҳўнайланиш қилди. 907 кеча-кундуз уларнинг оғири оғир Одессага турғун топилди. Лекин бува душманга нафратли ҳўнайланиш билан шаҳар аҳоли ишлари отрядлар тузиб босқинчилар билан курашди. Партизанлар ва насоскорлар 172 та йиринг жанговар операцияларини ташкил этдилар. Улар душманининг 5 мингдан зиёд солдат ва офицерларини ўлдирди. 27 та йиринг ҳарбий эшелоонларини ноздан қўқонди. 16 кўпирини портлади, юзлаб машиналарни ёндыриб, қўқонди, кўқонди, кўқонди ва бошқа ҳарбий техникаларини қўқонди.

Ниҳоят орадан 907 кун ўтгандан кейин шаҳар бува душмандан тозаланди. Одесса ҳўнайланиш немис-фашист қўмондонлиги 4 дивизия, 25 та йиринг махсус қисмлар, босқинчи ҳўнайланиш ишга солиди. Лекин ҳеч қандай кўч гитлерчи босқинчиларни ҳўнайланиш қўқонди қўқонди. Совет қўшинлари шаҳарга 1944 йилнинг 9 апрели кечқурун ҳўнайланиш бошлаб, эртасига эрта тонгда озод эдилар. Мамлакатимизнинг Қора деғиздаги йиринг портларидан бири ва йиринг саноат марказларидан ҳўнайланиш Одессада яна оз байроқ қўқонди.

Шаҳарни озод қилишда оммавий қаҳрамонлик, насоскор намуналарини кўрсатган 27 киши ва бўлималари Одесса тоғи берилди. 30 киши ва бўлималарининг жанговар байроқлари Ватан муқофотлари билан беавади. Минггаб солдат ва офицерлар орден ва медалларга сазовор бўлди. Ватан олдидаги катта хизматлари аъзага 1965 йил 8 майда СССР Олий Совети, Президиумининг Фармонида кўра Одессага «Қаҳрамон шаҳар» фахрий номи берилди.

МУҚАДДАС БУРЧ

(ЖУРНАЛИСТ ЕН ДАФТАРИДАН)

КЕЧ ҚУЗ. Чарм сумкасини елкасига осиб олган почтафон елкасига алайкум деб Руки буви билан илқ қўқонди. Кейин набарангисини ҳарбий хизматда қаршишди, мана повесткиси деб кичик қозғонини унга узатди.

Кўп ўғай ишдан қайтган Солиқжон эшикдан кириб келди. Ҳар вақт кичик энгликнинг ҳам шайр-шайр набарангисига айтгандай Руки буви экан эди. Чунки бузининг ранжигини ҳали кетмаган. Солиқ уйда стол устидаги повесткини кўрди-ю, ҳеч нерса қўқонди деб буювчи ҳазиллашди.

— Ҳа, ўртоқ кампир нима янглиғ бор, — деб ҳарбийча-сига чебти берди. Бун Солиқжон шундай бакардики, оне ўзини тутта олай, хурсандлигидан «Ҳарбий углим, сизга повестка келган, унда стол устида турибди» деди.

Район ҳарбий комиссариатига Солиқжон жиккадан келган офицер кутиб олди.

— Кани бу ёққа марҳамат, деб Солиқжон хоналардан бирига бошлаб кирди. Пайтда фойдаланган Солиқжон ҳам бир чеккага қўқонди, кўқонди гаплари айтди бошлади.

— Мен ҳарбий хизматини севадан, трестикда ташкил қилинган мерганлик тўғрисида аниқдан бери қатнашиб келман. Яқинда бўлиб ўтган муқофода юқори кўрсаткичга эришганим учун менга мукофот беришди. Снайперликни севадан.

— Снайпер, — сўзини такрорлади.

— Шундай, снайперликни урганами.

— Сиз снайпер бўласиз, ҳарбий хизматини севадан, балли, севадан, ҳамма ҳам шон-шаркатни совет қўшинлари сифиде қилдишнинг севади. Руки яқини, шундай бўлишга қарамай, қўшинларимиз сонини тобора қисқартирармики. Бизнинг қўраётган ташкилларимизнинг бераси тинчлик учун бўлапти. Офицер сўзиде давом этди. Снайперлар уруш вақтида жүдо керак бўлган, ҳаётини фахриянинг нима эди, подполковник «Сиз ўрнига сева деб сўради».

— Офицер.

Командир яна бир дем ўғай тоғди. Кейин яна сева берди. — Оғир бори! — Йўқ. — Аҳа-чи! — Йўқ.

— Сизга ўқаш бир жангчи ёдига тушди. Утир эшит, ёқимли овоз билан, — деди подполковник.

— Ҳаки — ҳали ёдиде, худди сизга ўқаш бир қорачадан келган йигит ажойиб жасорат кўрсатган. У аспиде снайперни урган моҳир снайпер эди. Қандай қилиб дейсанми? Воқеа мана бундай бўлган.

— 1944 йил Витебск оғир ҳўнайланиш тўғрисида дивизиянинг 881-қўқон полкида ба-талйон комиссари эдим. Ушундай пайтларда кўндуз кўнларни траншеядан ҳеч бош кўтариб бўлмас, немисларнинг снайпер севаиб қўқонди бўлса ер тўқиларди. Аниқсиз батальон ертўқиси жойлашган шўб ҳафти эди.

— Жангчиларимизнинг айримлари сафдан чиқди. Тезда бунинг олдини олиш керак эди.

Командирлар қанчаларни ўқашди. Фашист-снайперларнинг жойлашган ерини аниқлаш учун икита ўқир қўқон қўқончилар ажратди. Уларнинг бири мен айтган кичик эди. Лангити душман снайпер траншеялардан четроқдаги дархатнинг теласига ўрнашиб олган экан. Яқин, лекин ҳафти душман аниқлашга аниқланди-ю, уни йўқотиш қораси қийин бўлди. Себаби кечалари у дархатдан тушиб кетар, кўндузлари эса жангчиларимиз учун ўт очиб ҳафдан ташқари ҳафти эди. Мен айтган йигитнинг исми Рашид э

ТОШКЕНТ ҚИЗИЛ МАЙДОНИ

Тошкент деган зур шаҳар,
Бағри бўстон нур шаҳар,
Завқ бағишлар кўрганда,
Кўчасида юрганда,
Кўчидир боғ-бўстон,
Мана, Ленин майдини,
Унда мармар кошона,
Бағрифатдан нишона,
Бу маъбудат уйдир,
Таралди унда нур,
Доҳий Илмий музейи,
Гавжун бўлар йил бўйи,
Гўё оқуш қаноти,
Ошпоқ мармардан пати,
Сув пурқайди ҳар томон,
Бунда мусатфо фонтан,
Мана, Ленин ҳайкали,
Олам келар кўргали,
Енда Анҳор суви,
Булбулларнинг тўх куйи,
Машғула ёнар бир ёнда,
Кўрганмида ҳар онда,
Ўтаман сукут сақлаб,
Ташталошларни йўқлаб,
Янгиликлар номаълум,
Шухрат алла маълум,
Тошкент Қизил майдон,
Бөгбордир омон,
Гўё шаҳрим шамсидир,
У дўстликнинг рамзидир,
Тошбулат НЕҒМАТОВ.

ХАЁЛИМ

О... ҳаёлим, ҳаёлим,
Бунча тубси, нироқси,
Батдан зулмат мисоли,
Батдан аср қироқси,
Ошкор қилмай сирини
Филларини қувалар,
Тутай дейганим, қувалар,
Тутай бермас қувалар,
Олгай фикри ўзини,
Шеърлар асли-ҳаёлим,
Нурга тайиб кўйини,
Яшнатавер ҳаёлим,
Раҳима СОДИҚОВА.

САҲНАДА ДУСТЛАР ОВОЗИ

ТОШКЕНТ—ИВАН ОВО
Меҳнаткашлари тўғрисидаги
дўстликнинг ўз тарихи бор.
Ҳар икки област вакиллари
тез-тез ўзаро дўстлик
қўриб, югулган ўроқлаш
жойларда. Таърихларини
ўрганишларда. Яқинда Ива
новдаги В. И. Ленин номи
да каймов комбинатининг
«Лада» халқ вокал-чолгу
ансамбли қатнашчилари Тош
кентда меҳмон бўлишди.
Улар саноатчилар, студент
лар, металлургия билан у
чишиб, ўз санг-атларини на
мойиш этишди.
Бундан олдинроқ Иваново
нинг «Тўқимачилик ўлкаси»
деб номланган халқ ашула
рақс ансамбли ҳам тошкент
ликлар хузурида бўлишган
эди.

Иваново ва Тошкент об
ластлари ўзаро бадий ха
насдорлик делегациялари
юбориб туриш тўғрисида
келишиб олинган планга му
вофиқ Тошкент эксперимен
тал механика заводи, Чир
чиқдаги металлургия ма
даният саройи хузуридаги
«Кристалл» ансамбли қат
нашчилари яқинда тўқима
чилар хузурига ташриф бу
ришди.

М. ЗАРИПОВ.

ИХЧАМ ЛАЗЕР

Тошкент билан яқинлик
физикалар дунёда энг
лазар ясади. У ҳатто од
дий хўналик сўмасига ҳам
сига олади. Тошкент давлат
университетининг олимулари
йўналиш бўлиб келувчи
карбонад ангидридли газ
раэрайд трубада кучли,
«тебранувчи» электр майдо
нини вужудга келтиришди.
Бу майдон 50 йўналишини
секундига 50 миллион мар
та ўзгартирди. Юсак час
тотали мана шу раэрайд кў
пол ёрдамчи қўрилмалар ў
рини босди. Шундай қилиб,
лазар биринчи 10 баравар
ичамлашди ва энди у 3 ки
лограммга ҳам бормайди.
Бундай лазер микроскоп
лика, алоқа, халқ хўналик
нинг бошқа тармоқларида
нег кўламда қўлланади.
Лазер нури хоссаларини
ўрганиш республика олим
ларининг тадқиқотларида
муштабил бир соҳа бўлиб
қолди. Лабораторияларда ла
зер химиявий реакцияларни
бошқаришдан то тилларни
даволашгача кўп хил ҳуна
рларга ўргатишмоқда.

В. ЧЕРНИШЕВ,
ЎЗТАГ мухбири.

РЕДАКЦИЯ ТАШАККУРИ

«Тошкент ҳақиқати» газе
тасининг 50 йиллиги ва унинг
Меҳнат Қизил Байроқ ордени
билан мукофотланганлиги му
носабати билан ўқитилган ке
чада маданий ҳизмат кўрсат
ганликларни учун редакция
коллективия Узбекистон ССР
да хизмат кўрсатган артист,
Ўзбекистон Давлат филармо
нияси директори унинг бош
қаруви, Ўзбекистон ССРда
хизмат кўрсатган артистлар
Омидов Хайитова, Кувондиқ
Исмаилов, солистар Фаз
риддин Умаров, Комилжон
Иброҳимов, рақосалар Гул
неҳра Исмаилов, Райхон Аб
дуллаева ҳамда филармония
созандаларига самими таш
аккур билдиради.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент.—П, Ленин кўчаси, 41.

КҮКЛАМ ТАБАССУМИ



Ўриклар кўпириб гуллади бөгда,
Янгиликлар ҳақдан сархушдир анҳор.
Ям-яшил водийлар, полатор тоғда
Нозанин қиз янглиг кезмоқда баҳор.

Баҳор таровати дилларга ҳамроҳ,
Кўклар кўри кўйдим гулгул юзларга.
Мана бу суретга ташланган нигҳ,
Қарангиз, баҳордек кулган кўзларга.
Х. Аваалов фототўди.

ЎЗБЕК совет поэзиясининг
тараккиятига назар ташласан
гиз, ҳар бир бунининг ўзига
хос ўсули, овози борлигини
ҳис этасиз. Катта, авлод ва
килларида кейинги поэзия
бағрига кириб келган кўпчи
лик шоирларнинг ижодида
умум бир муштараклик бор.
Бу ҳам бўлса юксак публи
цистик паросидир. Бу хил ҳу
сузят Хамид Гулом, Рамз
Бобожон, Мирмуҳсин каби
атокли шоирларимизнинг ижо
дида ақлол кўзга ташланади.
Шу бунининг кенжа вакилла
ридан бири бўлиш Жуманиёз
Жабборов шеърининг
характер ҳусусияти ҳам кў
роқ публицистик руҳдир.
Бу руҳ муаллифдан жанговар
лигини, ҳаммиса сергаллигини,
ҳозиржавоблигини, устоз Шайх
зода таъбири билан айтганда,
домин дунё қалбидан тиллаш
ин талаб этади. Биз Жуманиёз
Жабборовнинг янги китоби
«Эзтиқоднинг арақлар экан
ми, унинг ҳаммиса замон та
лаб этган масалаларга жи
ддий қараганлигини, ҳозиржа
воб шор эканлигини кўрамиз.

Хўш, ҳозиржавоб деганда
биз нимани атаймиз?

Сергей Есенин замоннинг
шамолига учиб ҳар нарсани
шеър деб айта берадиган
шоирсифат шахсларга нисба
тан «ўргатилган қўлмас, шо
ирман ахир» деганди. Ҳақи
қатан ҳаётда жуманиёз яш
бўлса ёки нимани ёмон бўл
бўлса, унга дарҳол қўйилган
сўзлар тизмасидан иборат
манузма тузиш бу шоирлик
дан эмас, албатта. М. Кўжо
нов ҳам бу хил шоир ва
ёзувчиларни ҳар кўрган на
расига шеър тўқиб кетабери
диган шоритабит шахсга қис
килганда. Бу хил ҳарактерда
асар яратиб чиқаман, ижо
дорликка кирмади, албатта.
Ихтидорнинг ўзига хос ҳаёт
кеша тарзи бўлади. Узининг
шў ҳариз призмасидан ўтказ
чиб бадий умумлашмалар
чиқара олган шахсига ҳозир
жавоб шоир сифатида китоб
хоси диққатини тортди. Жума
ниёз Жабборовнинг ўзига хос
лик ҳам, ҳозиржавоблик ҳам
худди шу масалага бориб та
қалади. Чорак асрлик ижоди

дан йирилган бу шеърли маж
муага муаллиф «эзтиқода»
деб ном қўйиш беиз эмас.
Эзтиқод — бу аввало инсон
нинг ўзлиги. Инсоннинг ўзли
ги йўқ жойда эзтиқод ҳам
бўлмайди. ЭЗТИҚОД бу кенг ту
шунча. Бу сўзнинг замирида
Батан ҳам, она халқ ҳам, сев
ган ёр ҳам, нимани, зўллик
бўлса, унда муҳаммад. Шоир
эздики.
Суэдим океанда саркаш
тўқилган.
Опоқ кўпиклардан уйганда
гарам,
Қалбимда тўғилди шеърли
учқунлар,
боғлиқлигини, халқ дарди би
лан ашайтанлигини кўрсата
ди. Жуманиёз Жабборовнинг
бу мажмуасида шу хил ҳусу
сий бор. У поенсиз пахта
далаларини кўриб қувонди,
инҳоларини, халқимизнинг
бунёдкорлигини кўриб тасан
нолар айтиси келди. Шоир
на «хос» билан тўлиб-тошади.
Октябрь даҳосидан
Умридаги бу маъни.
Беҳад масофаларда
Боғлиқларимиз эбди.
Қардошим кўп, дўстим кўп
Менинг ёрув дунёда.
Бу мисралар китобхон учун
одай ва жўн бўлиб туюлиши

ШОИР ЭЗЪТИҚОДИ

Пахтакор шаънида юргиздим
қалам.
Бу мисраларни ўқиган ҳар
кемдай китобхон ўзбек шоири
қаламининг маъсули эканини
дарҳол ҳис этади. Чунки, бу
шеър замирида айтилмаган
одай бир ҳақиқат бор. Бу
ҳам бўлса пахтакор ўзбек
халқидир. Шоирнинг кўзига
ўқилган маъжидан пайдо
бўлган кўпик гарамлари ҳам
пахта бўлиб кўринса, ажаб
нарни ҳол эмас. Бу табии
ҳодисадир. Шоир қаёқда бўл
мас, у кўкда уцадими, оке
анларда суэзимди, она дери
нинг маълум бир белгиларини
излайди. Ҳаёлида жонли хо
тирот бўлиб туради. Чунки
шоир «Пахта — бу дери
м топан балогат» дейди. Ҳақи
қатан ҳам пахтакорларимиз
нинг ютуғи халқимизнинг юту
ғи республикамизнинг қамол
лини кўрсатадиган мезондир.

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

Шоир учун ҳодисанинг кат
та кичиги бўлмайди. Уни ҳо
дисанинг каттаси, кичиги
ҳақиқат солади, тез таъсир
ланади. Шунинг учун ҳам
унинг қалбидан чиққан оханг
роқ дардилик, гоҳ куюноқ,
гоҳ ҳайқирчилик — бўлади; бу
хил ҳусусиятнинг ўзи ҳам шо
ирнинг ҳаёт билан чамбарчас

КҮРИК ЯКУНЛАНДИ

Тошкент Давлат консер
ваториясида бир ҳафта да
вом этган I Республика во
калистлар кўрғини якунлади.
Кўрик Ўзбекистонда вокаль
иҷрочилиги маълум дара
жада ўсганлигини кўрсатди.
Бунда ўтган йили серуёш
ўлкамиз пойтахтида ўтказ
илган М. И. Глинка номи
даги VIII Бутуниттифок во
калистлар кўрғинининг таъ
сири катта бўлди. Чунки ўт
ган кўрик кўшиқчиларимиз
нинг кейинги ижодий ишла
рига, иҷрочилик санъати
нинг юксалишига жиддий
гуртки берди.

Маакур республика кўри
гида Тошкент, Самарқанд,
Урганч, Нукус шаҳарлари
дан 30 та моҳир кўшиқ иҷ
рочиларни кўч синашди. Би
ринчи даражали мукофот
ТДКнинг III курси, ўқитувчи
Н. Х. Хосинов сифи сту
денти Юрий Зиновлев,
ТДКнинг V курси, ўқитувчи
В. А. Протасова сифи сту
денти Нодира Қобулова, Са
марқанд опера ва балет те
атри солисти Дилором Ёку
бовалар сазовор бўлишди.

Тағордай номлар,
«Маҳаббатларнинг сўмаси»
дурови!!
Сен бунди сезалсан,
Тўғанмоқдасан
Қонингда гупириб инсоний
ғурур.

Ширин уйқудасан
Уйғонмоқдасан,
Тўнлар шарасини кувайтир
нур.

Китоби вақолашсангиз, ш
ир ижодининг турли қирра
лари намоён бўлади. У клас
сик меросимизга эътиқоди си
фатида устоз шоирларга му
хаммас бўлган. Қардош
халқлар шоирларининг асарла
ридан таржималар қилган.
Маъмулда Байрондан, Н. Ти
хоновдан, Евгений Евтушен
дан таржима намуналари бор.

Китобдан шоирнинг «Толли
маржон достони» поэмиси
кам ўрин олган. Бу поэмани
биз Қерш чўлларини ўзлаш
тираётган азамат чўлуқлар
га бағишланган қасида десак
хато қилмаймиз. Шоир халқи
мизнинг яратувчиллик қудрати
ни маъна аздади. Асардаги асо
сий қадармон шоирнинг ўзи.
У асрлаб қарқаб этган чўлга
оби-ҳаёт келтирилганлиги кў
риб қувонди. Ёшлиқда бирга
уйнаб ўсган дўсти Тоҳирнинг
бунёдкорлик ишларини кўриб
тасаннолар айтади. Умуман
достон қасида шеклида битил
ган бир манузмадир. Жума
ниёз Жабборов кўп таъриб
га эга шоир. Шу «Толлимар
жон достони» асарини унда
чўлуқларлар ҳаётининг қомус
сийфатида яратиб имкони бор
эди. Афсуски, бу имкондан
у фойдаланмаган. Чунки ас
рда ўзига хос драма ҳам маъ
жуд. Чўлга сув чиқараётган
Тоҳирнинг автор «бололиқда
дўстим» дейди. Демак, унда
барча имониётлар бор. Ай
ниқса, Тоҳир образини чўлу
роқ яратиб меҳнат фаолияти

ТДКнинг I курси, ўқитувчи
С. Р. Раҳимов сифи сту
денти Тоҳиддин Абдуразо
ков, ТДКнинг V курси, ўқи
тувчи Р. К. Орузманова си
фи студенти Малика Мама
товаларга иккинчи даражали
мукофот берилди.
Кўрик ҳайъати ана етти
иҷрочининг санъатини рағ
батлатирувчи диплом билан
тақдирлади. Кўрик ҳайъати
раиси, Москва консервато
рияси профессори Г. И. Ти
нини фикирича Д. Ёкубова,
Д. Сатторов, М. Мамадова
ва К. Каримовлар катта му
нафақатига эришган. Ай
ниқса, биринчи даражали
мукофотни олишган ўч иҷ
рочи камер иҷрочилиги юк
саллиқа кўтарилаётганлиги
ни намоён этишди.

Кўрик доирасида Ўзбеки
стон вокалистлари педагога
рининг методик семинари
ҳам ўтказилди. Семинар хо
дирги босқичда вокаль жи
ҳдон муаммосига бағишлан
ди.

Е. РЕШЕТОВА,
Тошкент Давлат кон
серваторияси студенти.

Абдулла МАТЕКУБОВ.

РЕКЛАМА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника давлат комитети
2-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Билим юрти кўйидаги ихтисосликлар бўйича юқори
маънадаги ишчиларни тайёрлайди: самолётларнинг сле
сар-йигувчилари, самолётларнинг слесарь-монтажчилари,
механика йиғув ишларининг слесарлари, слесарь-ремонт
чилар, металллар бўйича тоқарлар, фрезерчилар.
Билим юртига 15 дан 25 ёшгача бўлган, 8—10 синф
ҳажмида маълумотли йигитлар ва қизлар қабул қилина
дилар.
Ўқим мuddати — бир йил.
10 синф ҳажмида маълумотли ўқувчилар ҳар ойда 65
сўм ҳажмида стипендия билан, 8-синф ҳажмида маъ
лумотлилар аса бепул оқватланиш ва кийим-бош билан
таъминланадилар.
Ишлаб чиқариш практикасида бўлган барча ўқувчилар иш
ланган иш ҳақининг 33 процентини оладилар.
ЎҚИШ ДАВРИ УМУМИЙ МЕХНАТ СТАЖИГА ҚУШИБ ҲИ
СОБЛАНАДИ.
Билим юртини тугатганлар Тошкент политехника институти
ва Тошкент давлат техникумининг кенча ва сиртки бўлима
рига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар.
Билим юртини тугатганлар В. П. Чкалов номи авиация иш
лаб чиқариш бирлешмасида ишлайдилар.
МАНШУЎЛЛАР — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНДИ.
Билим юртига кириш учун кўйидаги ҳужжатлар зарур:
гувоҳномадари: тўғилганлиги тўғрисида (ёки паспорт), маълум
оти тўғрисида; справалар: турар жойидан, ота-онанинг
иш жойидан; мактабдан ҳарактеристика, автобиография,
8 та фотосурат (4х5 см.), Тошкент обласидан келган
ўқувчилар ётоқхона билан таъминланадилар.
Билим юртининг адреси: 700128, Тошкент шаҳри, У. Юсу
пов кўчаси, Авиация проезд, 10-й (10, 23, 27-трамвайлар,
10-троллейбус, 14, 48, 49-автобусларнинг «Ленинград» ме
хмонхонаси» бекати). Телефонлар: 49-91-94, 49-97-88.

ТОШКЕНТ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС БОШҚАРМАСИ
ВАЗАСИДАГИ

128-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1979—80 унум иили учун
Кўйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИЛАРИ ПРОГРАММАСИ
БЎЙИЧА:

трамвай ва троллейбус вагонлари ҳаранатаги составининг
электр усунуналари ва радиоаппаратураларини ремонт қилиш
бўйича слесарь-электрик, тортиш подстанциялари диспетче
ри, саноат электр усунуналари ремонт бўйича электромонтер,
17 ВА УНДАН КАТТА ЕШДАГИ УРТА МАЪЛУМОТЛИ ИГИТ
ЛАР ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. ЎҚИШ МУДДАТИ —
1 йил;
контактли ва кабель тармоқлари эксплуатацияси ва уларни
ремонт қилиш бўйича электромонтер, тортиш подстанциялари
эксплуатацияси ва уларни ремонт қилиш бўйича электро
монтер.
17 ВА УНДАН КАТТА ЕШДАГИ УРТА МАЪЛУМОТЛИ ИГИТ
ЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ:
трамвай вагонлари ҳайдовчиси, троллейбус ҳайдовчиси,
17.5 ЕШДАН БОШЛАБ УРТА МАЪЛУМОТЛИ ИГИТЛАР ВА
ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. ЎҚИШ МУДДАТИ — 1 йил.
Техника билим юртлари программаси бўйича таълим
группасига қабул қилинган ўқувчиларга ҳар ойда 30 сумдан
стипендия берилган ва улар ишлаб чиқариш практикаси
ушай даврида 33 процент иш ҳақи билан таъминланадилар.
ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИЛАРИ ПРОГРАММА
СИ БЎЙИЧА:
трамвай ва троллейбус вагонларининг электр усунуналарини
ремонт қилиш бўйича слесарь-электрик, трамвай ва троллей
бус вагонлари ҳаранатаги составини ремонт қилиш бўйича
слесарь, контактли ва кабель тармоқлари эксплуатацияси ва
уларни ремонт қилиш бўйича электромонтер; металл бўйича
токарь, тортиш подстанциялари эксплуатацияси ва уларни
ремонт қилиш бўйича электромонтер, саноат усунуналари ре
монти бўйича слесарь, автослесарь.
8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ИГИТЛАР ВА ҚИЗЛАР
ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. ЎҚИШ МУДДАТИ—2 йил.
Билим юртига қабул қилинганлар у маҳал оқват, кий
им-бош, ётоқхона билан ҳамда ишлаб чиқариш практика
сини ўташ даврида 33 процент иш ҳақи билан таъминла
надилар. Шунингдек, улар трамвай ва троллейбусларда
бепул юриш ҳуқуқига эга бўлишади.
Билим юрти хузурида неччи мактаб ишлайди.
ЎҚИШ ДАВРИ УМУМИЙ МЕХНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.
БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ВА
ТЕХНИКУМЛАРГА ИМТИЁЗЛИ ШАРОИТЛАРДА ҚАБУЛ ҚИЛИ
НАДИЛАР.
Кирувчилар кўйидаги ҳужжатларни топширадилар: паспорт,
ёки тугилганлиги тўғрисида гувоҳнома, маълумоти тўғрисида
хужжат (аттестат ёки гувоҳнома), турар жойидан, саврава,
характеристика, таржиман ҳоли, 3х4 см. катталикдаги 8 та
фотосурат.
Медицина кўриги билим юртида ўтказилади.
МАНШУЎЛЛАР — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНДИ.
Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри — 125. Қуйбашев
райони; Красновооточная кўча, 3 «а»-уй (17, 69, 71-авто
буслар, 13, 22-трамвайлар ва 18-троллейбусларнинг «Виссо
вольный массив» бекати). Телефон 62-34-57.

ТОШКЕНТ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС БОШҚАРМАСИ
ВАЗАСИДАГИ

128-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1979—80 унум иили учун
Кўйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИЛАРИ ПРОГРАММАСИ
БЎЙИЧА:

трамвай ва троллейбус вагонлари ҳаранатаги составининг
электр усунуналари ва радиоаппаратураларини ремонт қилиш
бўйича слесарь-электрик, тортиш подстанциялари диспетче
ри, саноат электр усунуналари ремонт бўйича электромонтер,